

1913-yil aprel oyidan chiqa boshlagan

Fidoyilik —
Vatanga xizmat demak!

2025-yil 1-may, payshanba,
51 (24.077)-son

**O'zbek xalq
maqoli**

Ish seni
yengmasin,
sen ishni
yeng

Moturidiylik ta'limoti insoniyatni ezgulikka da'vat etadi

Samarqand shahrida 29-30-aprel kunlari “Moturidiylik – bag'rikenglik, mo'tadillik va ma'rifat ta'limoti” mavzusida xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya bo'lib o'tdi.

Buyuk alloma Imom Moturidiy tavalludining 1155 yilligiga bag'ishlangan konferensiyada Misr, Turkiya, Malayziya, Buyuk Britaniya, Indoneziya, BAA, Saudiya Arabistoni, Kuvayt, Qatar, Pokiston, Ozarbayjon, Qozog'iston, Qirg'iziston, Tojikiston kabi 26 davlatdan 70 dan ziyod muftiylar, nufuzli islomshunos olimlar, moturidiyshunos tadqiqotchilar, davlat va jamoat arboblari, diniy-ma'rifiy soha vakillari qatnashdi.

Xalqaro anjumanning ochilish marosimi Qur'on oyatlari tilovati bilan boshlandi.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning xalqaro konferensiya ishtirokchilariga tabrigini Prezident maslahatchisi R.Davletov o'qib eshittirdi.

Tabrikda qayd etilganidek, “Kalom ilmiyning sultoni”, “Musulmonlar e'tiqodini tuzatuvchi” degan yuksak e'tiroflarga sazovor bo'lgan Imom Moturidiy o'rta asrlarda – g'oyaviy kurashlar avj olgan o'ta murakkab davrda islom dinining insonparvarlik mohiyatini keng ochib beradigan noyob ilmiy-ma'rifiy asarlar yaratgani, turli zararli oqimlar va jaholatga qarshi mardona kurash olib borgan, hech shubhasiz, chinakam ma'naviy jasorat namunasidir.

Buyuk vatandoshimiz asos solgan moturidiylik maktabi va ta'limoti esa e'tiqod borasida asrlar davomida bag'rikenglik, mo'tadillik va ma'rifat timsoli bo'lib kelayotgani tahsinga sazovordir.

Anjumanning ochilish marosimida O'zbekiston Respublikasi Din ishlari bo'yicha qo'mitasi raisi Sodiq Toshboyev, O'zbekiston musulmonlari idorasi raisi, muftiy Shayx Nuriddin Xoliqnazar, Misr Arab Respublikasi Vaqf ishlari vaziri Shayx Usoma Azhari, musulmon donishmandlari kengashi bosh kotibi Muhammad Abdussalom, Ta'lim, fan va madaniyat masalalari bo'yicha islom tashkiloti (ICESCO) bosh direktori o'rinbosari Abdulloh Benaraf va boshqalar Imom Moturidiyning ilmiy merosi, moturidiylik ta'limotining mohiyati, bugungi kundagi ahamiyati yuzasidan o'z fikrlarini bildirdilar. Allomaning ahli sunna val jamoa e'tiqodiga asoslangan ta'limoti buzg'unchi g'oyalarga ilmiy asoslangan raddiyalarni berishda o'ta ahamiyatli hisoblanib, musulmonlar

o'rtasida birlik va hamjihatlikni ta'minlashda muhim o'rin egallashi ta'kidlandi.

– Yurtimizda islom ma'rifatini tarqatish, o'timish ajdodlarning boy ma'naviy merosini yanada chuqur o'rganish, jaholatga qarshi ma'rifat bilan kurashish – olib borilayotgan diniy-ma'rifiy sohadagi islohotlarning asosiy yo'nalishlaridan sanaladi, – deydi Imom Moturidiy xalqaro ilmiy-tadqiqot markazi direktori Jamoliddin Karimov. – Bu haqda gapirganda so'nggi yillarda mamlakatimizda Islom sivilizatsiyasi markazi, O'zbekiston xalqaro islomshunoslik akademiyasi, Imom Buxoriy, Imom Termiziy, Imom Moturidiy, Bahouddin Naqshband ilmiy-tadqiqot markazlarining tashkil etilganini ta'kidlash lozim. Xususan, 2020-yilda Imom Moturidiy xalqaro ilmiy-tadqiqot markazi tashkil etilib, “e'tiqodni tuzatuvchi”, “insonlarni to'g'ri yo'lga boshlovchi” degan sifatlar berilgan buyuk ajdodimizning ilmiy-ma'rifiy faoliyati chuqur tadqiq etildi, O'zbekistonda moturidiyshunoslik ilmiy maktabi shakllandi. Davlatimiz rahbarining yaqinda qabul qilingan qaroriga ko'ra, Imom Moturidiy tavalludining 1155 yilligi keng nishonlanadigan joriy yilda markazimizning maqomi va nufuzi oshirilib, Vazirlar Mahkamasi huzurida qayta tashkil etilgani bu boradagi ishlar etidlikda yanada keng ko'lamda davom etishidan dalolat.

Anjuman yalpi majlisida ishtirokchilar tomonidan Imom Moturidiyning ilmiy merosi, moturidiylik ta'limotining mohiyati, bugungi kundagi ahamiyati kabi muhim masalalar muhokama qilinib, fikr-mulohazalar bayon etildi.

Shundan so'ng allomaning ilmiy merosini o'rganish hamda keng targ'ib qilish maqsadida konferensiya ishi shu balarda davom etdi.

Anjuman yakunida Imom Moturidiy ilmiy merosi va moturidiylik ta'limotini o'rganishni yangi bosqichga olib chiqish bo'yicha nufuzli olimlarning taklif va tashabbuslari asosida yakuniy deklaratsiya qabul qilindi.

Konferensiya ishtirokchilari Samarqand shahridagi diqqatga sazovor joylar, xususan, Imom Moturidiy yodgorlik majmuasini ziyorat qildilar.

G'.HASANOV.

Samarqand shahridagi “Aziya metall prof” mas'uliyati cheklangan jamiyati (Samarqand metallurgiya zavodi)da rux va polimer qoplamali metall mahsulotlar ishlab chiqarish sexining ochilish marosimi bo'lib o'tdi.

Tadbirda ishtirok etgan viloyat hokimi vazifasini bajaruvchi A.Boboyev loyihaning ahamiyati va iqtisodiyotdagi o'rni ga to'xtaldi.

Ushbu korxona rux va va polimer qoplamali tunuka, turli qalinlik va kenglikdagi o'ramali metall profililar, armatura, payvandlash simlari va boshqa mahsulotlar ishlab chiqarmoqda. Bu loyihalar ishga tushirilishi natijasida 500 dan ortiq yangi ish o'rni yaratilib, qo'shimcha 3 trillion so'mlik ishlab chiqarish hajmlari amalga oshirildi. Hozirgi kunda qiymati 196,3 million dollarlik po'lat eritish va qora metall ishlab chiqarish loyihasi doirasida ishlar olib borilmoqda. Ushbu loyihaning ishga tushirilishi natijasida 360 ming tonna qo'shimcha hajm yaratiladi.

Samarqand metallurgiya zavodi yiliga 1200 ming tonna rux va polimer bilan qoplangan metall mahsulotlari ishlab chiqarish quvvatiga ega. Korxonada mavjud uskunalar yordamida qalinligi 0,20-1,2 millimetr rux bilan qoplangan va 0,28-0,70 millimetr qalinlikdagi yuqori sifatli polimer bilan qoplangan metall mahsulotlar ishlab chiqarish mumkin.

– Hozirgi kunda Samarqand metall zavodida qoplamali prokat ishlab chiqarish uchun yillik quvvati 120 ming tonna bo'lgan ikki dona uzluksiz ruxlash agregati (URZA) va ikki dona polimer qoplama agregati

Rux va polimer qoplamali metall mahsulotlar ishlab chiqarish boshlandi

(PQKA) ishlamogda, – deydi zavod direktori o'rinbosari Baxtiyor Muxtorov. – Bo'yalgan prokat ishlab chiqarishga taxminan 90-95 ming tonna ruxlangan metall rulonlar yo'naltiriladi, qolgan hajm tovar mahsulotlari sifatida sotiladi. Amaldagi uzluksiz ruxlash agregatlarida assortiment bo'yicha imkoniyatlar 0,20-1,2 millimetri tashkil etsa, polimer qoplama agregatidagi bo'yalgan prokatning maksimal qalinligi hozirda 0,67 millimetri tashkil etadi.

Ma'lumot o'rnida aytish kerakki, ushbu yirik zavodda 2018-2022-yillarda xitoylik hamkorlar bilan birgalikda umumiy qiymati 110 million dollarlik loyihalar amalga oshirilgan.

Dastlab 2018-yil dekabrda rux va polimer bilan qoplangan metall listlar tayyorlash boshlangan bo'lsa, ikkinchi bosqichda, 2021-yildan metall quvurlar va profililar ishlab chiqarish yo'lga qo'yildi. 2022-yil fevraldan issiq o'ramali metall listlar va qurilish uchun profililar ham ishlab chiqarilmoqda.

Ushbu mahsulotlar import o'rnini bosishi va eksportbopligi bilan ahamiyatli. Hozirda xomashyo Rossiyadan keltirilayotgan bo'lsa, keyingi yildan barcha mahsulotni shu yerning o'zida tayyorlash rejalashtirilgan.

O'ktam XUDOYBERDIYEV, Baxtiyor MUSTANOV (surat).

Samarqand - Penza hamkorligi rivojlanadi

Toshkent shahrida o'tkazilgan “INNOPROM. Markaziy Osiyo” V xalqaro sanoat ko'rgazmasi hamda Mustaqil davlatlar hamdo'stligi mamlakatlari hududlarining I forumida ishtirok etgan Rossiyaning Penza viloyati gubernatori Oleg Melnichenko rahbarligidagi delegatsiya Samarqandga keldi.

O'tkazilgan uchrashuvda viloyat hokimi vazifasini bajaruvchi Adiz Boboyev va Oleg Melchinko savdo-iqtisodiy, ilmiy-texnikaviy va gumanitar sohalarida ikki tomonlama hamkorlikni yanada rivojlantirish yuzasidan kelishuv imzoladi.

“Zarmitan” da zamonaviy muhandislik inshooti ishga tushirildi

Qo'shrabot tumanidagi Navoiy kon-metallurgiya kombinatiga qarashli Janubiy kon boshqarmasi konlari maydonida “Zarmitan konining quyi gorizontlarini o'zlashtirish” investitsion loyihasi amalga oshirildi.

Diametri 6,5 metr bo'lgan Skipli stvol chuqurligi 1000 metrga yetkazildi va bu O'zbekiston kon-metallurgiya sanoati tarixida yangi bosqichni boshlab berdi. O'zining ilg'or muhandislik-qurilish, innovatsiya va raqamli yechimlari bilan noyob shaxta stvoli hisoblanadi.

Stvol ishga tushirilishi ma'dan tashish unumdorligini oshirish, xarajatlarni kamaytirish bilan birga 90 ta yangi ish o'rni va korxona uchun qo'shimcha qiymat yaratish imkonini berdi. Undan keladigan yillik iqtisodiy samaradorlik 19,2 milliard so'mga baholanmoqda.

– Skipli stvol – yer osti konlaridan qazib olingan ma'danni yer yuziga ko'tarish uchun maxsus loyihalashtirilgan vertikal yoki qiya shaxta qudug'i, – deydi “Navoiy kon-metallurgiya kombinati” AJ bosh muhandisi Atabek Ravshanov. – Uning asosiy vazifasi yukni tez, samarali va xavfsiz tashishdan iborat. “Zarmitan” konining turli yerosti gorizontlarida qazib olinayotgan tog' jinslari endi 240-gorizontda yig'ilib, ma'dan markazlashgan holda Skipli stvol orqali yer yuzasiga tashib chiqariladi. Uning foydalanishiga topshirilishi nafaqat texnologik yuksalish, balki respublikamiz kon-metallurgiya sanoatida muhim zamonaviy muhandislik namunasidir.

Ushbu qurilmalar har jihatdan xavfsiz va tejamkor. Misol uchun, 60 tonna tog' jinslarini 3 ta avtoag'dargichda yer yuzasiga olib chiqishga uch soat vaqt, shu bilan bir qatorda, yerosti texnikalari, yoqilg'i-moylash materiallari va boshqa xarajatlar talab etilgan bo'lsa, Skipli stvolga o'rnatilgan 20 tonnalik bunkerlar orqali 60 tonna tog' jinslarini yer yuzasiga olib chiqishga atigi 8-10 daqiqa vaqt ketadi. Yana bu qurilma elektr energiyasi hisobiga ishlagani bois, ekologik jihatdan atrof-muhitga mutlaqo salbiy ta'siri yo'q. Natijada vaqt sarfi va yoqilg'i materiallari 60-70 foizgacha iqtisod qilinadi.

Shaxta stvollari zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalari yordamida to'liq raqamlashtirilgan. Butun faoliyati markaziy operatorlik pulti orqali boshqariladi. Ular yordamida ish jarayonlari doimiy kuzatilib, yuk tashish aniq hisob-kitob orqali monitoring qilib boriladi. Bundan tashqari, ogohlantiruvchi signallar orqali har qanday holatning oldini olish imkoniyati ham mavjud.

Skipli stvolni ishga tushirishga bag'ishlangan tadbirda tog'kon sanoati va geologiya vaziri o'rinbosari U.Yusupov, “Navoiy kon-metallurgiya kombinati” AJ boshqaruvi raisi – bosh direktori Q.Sanaqulov, Samarqand viloyati hokimligi mas'ullari va shaxta qurilishida ishtirok etgan Chexiya Respublikasining “Mine Construction Alliance s.r.o.” kompaniyasi mutaxassislari ishtirok etdi.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Виртуал ва Халқ қабулхонасига жорий йилнинг ўтган вақтида вилоятимиз аҳолисидан 29276 та мурожаат тушган. Ҳозиргача шундан 7593 таси ижобий ҳал этилди. Бирок масала фақатгина мурожаатни “ёпиш”да эмас. Уларнинг мазмунини таҳлил қилсак, қайси соҳа ёки ҳудудда муаммолар борлигини ҳам кўриш мумкин.

Жумладан, юқоридаги мурожаатлар бўйича кўп ижро иши алимент ва қарз ундиришга (3357 та) оид. Ундан кейинги масалалар ижтимоий таъминот (3154 та), хизматчилар фаолияти ва хатти-ҳаракатлари (2749 та), ҳуқуқбузарликлар ҳақидаги хабарлар ва улар бўйича иш юритишга оид муаммолар (2364 та), газ (1648 та), электр энергияси таъминоти (1169 та), моддий ёрдам ва ҳомийлик (1072 та) билан боғлиқдир.

Бу даврда вилоят аҳолисидан жами 335 та жамоавий характердаги мурожаатлар ҳам бўлган. Энг кўп жамоавий мурожаатлар Самарқанд шаҳрида – 61 та қайд этилган. Пайариқда бу 54 тани, Ургутда 36 тани ва Паст Дарғомда 27 тани ташкил қилмоқда. Улар асосан иш ҳақини тўлаш билан боғлиқ муаммолар (28 та), “Очиқ бюджет” дастури (20 та), электр тармоқлари объектларини қуриш, таъмирлаш, ўзгартириш (18 та), маҳалланинг ички йўллари (12 та), ер майдонини ўзбо-

Мурожаатлар муаммоли нуқтани фош қилади

шимчилик билан эгаллаб олиш ва қонунга зид фойдаланиш (11 та)га оид.

Қайд этиш жоизки, ҳисобот даврида давлат хизматчилари хатти-ҳаракатлари устидан 2748 та шикоят келиб тушган. Энг кўп шикоят соғлиқни сақлаш соҳаси бўйича – 283 та. Маҳалла ҳодимлари хатти-ҳаракати юзасидан 261 та, мажбурий ижро бюроси ҳодимлари фаолияти бўйича 256 та, банк ҳодимлари ҳақида 190 та, профилактика инспектори бўйича 177 та, таълим соҳаси ҳодимлари ҳаракатлари юзасидан 163 та ҳамда судьялар ҳаракати устидан 133 та шикоят бўлган. Худудлар кесимида таҳлил қилинса, Самарқанд шаҳридан 622 та, Паст Дарғом туманидан 321 та, Ургутдан 203 та, Пахтачидан 170 та, Иштихондан 161 та ва Пайариқдан 151 та шикоят бўлганини кўриш мумкин.

Мурожаатлар ичида тақрорийлари ҳам кўп. Ўтган вақтда улар 4071 тани ташкил қилди. Бу кўрсаткич ўтган йилнинг мос даврига нисбатан 1922 тага, яъни 32 фоизга камайган бўлса-да, фуқаролик ва паспорт-виза, жазони ижро этиш фаолияти, халқаро ҳуқуқ масалалари, уй-жой билан таъминлаш ва раҳбарлар қабулини ташкил этишда тақрорий мурожаатлар сони ортган. Бунда яна Самарқанд шаҳри 524 та тақрорий мурожаат билан ажралиб турибди. Ундан кейинги ўринларда Паст Дарғом (439 та), Каттақўрғон (357 та), Пайариқ (316 та), Пахтачи (295 та)

ва Ургут туманлари (273 та) туради.

Агар умумий мурожаатларни маҳаллалар даражасида кўриб чиқсак, Самарқанд шаҳридаги Қорасув маҳалласининг 77 нафар фуқароси ҳуқуқбузарликлар ҳақида хабар ва улар бўйича иш юритишга оид муаммолар ва хизматчилар хатти-ҳаракатлари билан боғлиқ масалаларда 106 та мурожаат йўллаган. Оқдарё туманидаги Янгиобод маҳалласининг 71 нафар фуқароси эса бандлик, ижро иши, алимент ва қарз ундириш йўналишида 116 та мурожаат юборган. Пайариқ туманидаги Дўстлик маҳалласида ташаббусли бюджет, ҳуқуқбузарликлар ҳақида хабар ва улар бўйича иш юритишга оид муаммолар кўп. Худуддан шу бўйича 76 та мурожаат бўлган. Қўшработ туманининг Шавона маҳалласи аҳолисидан газ таъминоти ва ижтимоий таъминотга оид масалаларда 81 та мурожаат бор.

Айни таҳлиллар асосида тегишли жой ва давлат идоралари фаолиятида ўрганиш ишлари олиб борилиб, муаммолар бартараф этилмоқда. Лекин муаммони бартараф этиш эмас, олдини олиш муҳимроқ. Раҳбарлар бунни ҳисобга олиши ва вазифасига масъулият билан ёндашиши зарур.

Маматжон ТУРДИЕВ, Президентнинг вилоятдаги Халқ қабулхонаси мудири.

